

ΣΥΜΜΑΧΙΕΣ

Gazprom

Η ΜΕΓΑΛΗ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ» ΤΟΥ ΠΟΥΤΙΝ

Ο απόλυτος έλεγχος που ασκεί η ρωσική κυβέρνηση στον κολοσσό φυσικού αερίου δεν εξαντλείται στο 100% των μετοχών που διαθέτει. Πολλά από τα στελέχη του είναι πρώην συνεργάτες, σύμβουλοι και στενοί φίλοι του ρώσου Προέδρου

THE MARIA NTAΛΙΑΝΗ

Το όνομά της προέρχεται από τη συντομογραφία των λέξεων ΓΚΑΖόβα για ΠΡΟΜίσλενοστ, δηλαδή Βιομηχανία Αερίου. Η Gazprom δημιουργήθηκε το 1989, όταν το υπουργείο Βιομηχανίας Αερίου της Σοβιετικής Ένωσης (που είχε συσταθεί λίγο μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου) μετατράπηκε σε επιχείρηση, διατηρώντας όλα τα περιουσιακά στοιχεία που κατείχε. Υπουργός, και άρα πρώτος πρόεδρος της Gazprom, ήταν τότε ο Βίκτορ Τσερνομίρντιν, ο οποίος τρία χρόνια αργότερα θα γινόταν πρωθυπουργός της Ρωσίας. Αυτό έμελλε να είναι προφητικό.

Το πέρα-δώθε πολιτικών στην εταιρεία και στελεχών της στην πολιτική δεν σταμάτησε έκτοτε. Την εταιρεία ελέγχει απόλυτα η ρωσική κυβέρνηση, η οποία κατέχει το 100% των μετοχών της. Όταν η Σοβιετική Ένωση διαλύθηκε, στα τέλη του 1991, τα περιουσιακά στοιχεία του σοβιετικού κράτους μεταφέρθηκαν σε νέες κρατικές εταιρείες, όπως η Ukgazprom και η Turkmengazprom.

Η Gazprom κράτησε τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονταν στο έδαφος της Ρωσίας και εξασφάλισε το μονοπώλιο στον τομέα του φυσικού αερίου, ενώ τα περιουσιακά στοιχεία στον τομέα του πετρελαίου μοιράστηκαν σε διάφορες επιχειρήσεις. Κάποια στιγμή στα τέλη του 1992, στο πλαίσιο των οικονομικών μεταρρυθμίσεων του προέδρου Μπορίς Γιέλτσιν, ιδιωτικοποιήθηκε εν μέρει, καθώς κάθε ρώσος πολίτης έλαβε διατακτικές (voucher) για να αγοράσει μετοχές πρώην κρατικών εταιρειών. Έως το 1994 το 33% των μετοχών της Gazprom είχε αγοραστεί από 747.000 πολίτες, ενώ 15% των μετοχών δόθηκε στους εργαζομένους της εταιρείας. Την περίοδο εκείνη ο Τσερνομίρντιν ως πρωθυπουργός

διαπίστωσε ότι οι έλεγχοι στην εταιρεία δεν ήταν αυστηροί και έτσι πληρώνονταν πολύ λίγοι φόροι, ενώ τα μέλη της διοίκησης απέκτησαν αντί πινακίου φακής μεγάλο κομμάτι των περιουσιακών στοιχείων της Gazprom.

Τον Μάρτιο του 1998, για άσχετους λόγους, ο Γιέλτσιν απομάκρυνε τον Τσερνομίρντιν από την πρωθυπουργία και εκείνος τρεις μήνες αργότερα επέστρεψε στην προεδρία της Gazprom. Ολα άλλαξαν τον Ιούνιο του 2000, όταν ο Βλαντίμιρ Πούτιν ανέβηκε στην εξουσία. Το πρώην στέλεχος της KGB και πρώην αντιδήμαρχος της Αγίας Πετρούπολης ξεκίνησε μια εκστρατεία

προκειμένου να εξασφαλίσει τον κρατικό έλεγχο εταιρειών στρατηγικής σημασίας. Πρώτη του κίνηση ήταν – φυσικά – να απολύσει τον Τσερνομίρντιν και να τοποθετήσει επικεφαλής της εταιρείας τον προ-

στατευόμενό του και σημερινό Πρωθυπουργό Ντμίτρι Μεντβέντεφ και τον Αλεξέι Μίλερ, που παραμένει έως σήμερα στο τιμόνι της Gazprom. Είχε συνεργαστεί ωστόσο και με τους δύο στην Πετρούπολη.

Το 2005, με διάφορες αγοραπωλησίες μετοχών, η ρωσική κυβέρνηση απέκτησε τον απόλυτο έλεγχο της εταιρείας και το καλοκαίρι του 2006 ένας νέος νόμος της έδωσε τα αποκλειστικά δικαιώματα εξαγωγής φυσικού αερίου. Το μεγαλύτερο μέρος των περιοχών από όπου αντλείται το φυσικό αέριο βρίσκονται στον κόλπο Ομπ της Δυτικής Σιβηρίας, ενώ διαθέτει μεγάλα αποθέματα στη χερσόνησο Γιαμάλ και στη Θάλασσα Μπάρεντς.

Τα τελευταία χρόνια η Gazprom, προκειμένου να διατηρήσει σε υψηλά επίπεδα την παραγωγή της, έχει προχωρήσει σε επενδύσεις που ξεπερνούν τα 20 δισεκατομμύρια δολάρια.

Όλοι οι φίλοι του Προέδρου

Η Gazprom, ως βασικός εξαγωγέας φυσικού αερίου, διαχειρίζεται το 1/10 του ΑΕΠ της Ρωσίας. Μια ματιά σε κάποια από τα στελέχη της εταιρείας, έτσι όπως την κατέγραψε το ρωσικό περιοδικό «Νόβαγια Βρέμνια» (Νέοι Καιροί), εξηγεί γιατί στη Ρωσία η Gazprom αποκαλείται «οικογένεια του Πούτιν»

Αλεξέι Μίλερ

Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής και αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΣ της Gazprom
Εργάστηκε από το 1991 έως το 1996 ως αναπληρωτής του Πούτιν στην Επιτροπή Εξωτερικών Σχέσεων στον Δήμο Αγίας Πετρούπολης

Αλεξάντρ Μπεςαλόφ

Επικεφαλής του Τμήματος Ενημερωτικής Πολιτικής της Gazprom
Εργάστηκε στη Δημαρχία Αγίας Πετρούπολης σε πολλές θέσεις: από το 1993 έως το 1996 ως αναπληρωτής επικεφαλής της Γραμματείας καθώς και ως σύνδεσμος με τους βουλευτές και κατόπιν επικεφαλής του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων

Γιάροσλα Γκόλκο

Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής και επικεφαλής του Τμήματος Επενδύσεων και Κατασκευών της Gazprom

Προστατευόμενος του Αρκάντι Ρότενμπεργκ, προπονητή του Πούτιν στο τζούντο

Βαλέρι Γκολούμπεφ

Αναπληρωτής πρόεδρος της Gazprom, συνάδελφος του Πούτιν στο γραφείο της KGB στο Λένινγκραντ.

Διορίστηκε επικεφαλής της Γραμματείας στον Δήμο Αγίας Πετρούπολης έπειτα από πρόταση του Πούτιν

Αλεξάντρ Κοζλόφ

Αναπληρωτής πρόεδρος της Gazprom

Ήταν αναπληρωτής διευθυντής της Πετρελαϊκής Εταιρείας Πετρούπολης, την οποία ίδρυσε ο Πούτιν το 1994

